

Egyptische bemiddelingsrol in Gaza deugt niet

Evenmin als Israël heeft Egypte baat bij voortijdig staakt-het-vuren of akkoord dat kan worden uitgelegd als zege Hamas

Leo Kwarton

De waarde van Palestijns bloed maakt een scherpe devaluatie door. In 2009 waren 1400 Palestijnse doden nodig voordat de internationale gemeenschap het welletjes vond en Israël onder druk zette om met Hamas tot een staakt-het-vuren te komen. Thans zitten we al boven de 2100 en nu pas lijkt de Veiligheidsraad schoorvoetend in beweging te komen. Het kost ons steeds meer moeite warm te lopen voor Gaza. En hoe kan het ook anders? Israël en Hamas hebben zich ingegraven in schijnbaar onoverbrugbare standpunten.

Tijdens de jongste Gaza-crisis heeft de wereld de bemiddeling volledig overgelaten aan Egypte. Uit onmacht of omdat de omstandigheden in Irak en Oekraïne nijpender zijn, zijn er geen Amerikaanse of Europese bemiddelaars neergedaald in het beloofde land. Alle ogen zijn gericht op Caïro en de nieuwe putschist-president Abd al-Fattah al-Sisi. Als een bewogen staatsman betreurt hij de Palestijnse doden, roept hij op tot vrede en mag een handvol gewonde Gazanen — maar ook niet meer dan dat — worden verpleegd in Egyptische ziekenhuizen.

De wereld negeert gemakshalve dat Egypte grotendeels verantwoordelijk is voor de huidige crisis, of die zelfs heeft geforceerd. Al-Sisi heeft de economische misère van Gaza vergroot door 1600 tunnels tussen de kuststrook en Egypte te verwoesten, terwijl de officiële grens-

overgang bij Rafah vrijwel volledig werd gesloten. De tunnels, hoewel ze illegaal waren, waren voor de Gazanen de enige weg om goederen — en wapens, jawel — te importeren en iets wat lijkt op een economisch leven te handhaven. De rest van de enclave wordt door Israël hermetisch afgegrensd.

De Egyptische maatregelen passen in de oorlog die Al-Sisi voert tegen de moslimbroederschap, sinds hij in juli 2013 de democratisch gekozen president Mohammed Mursi afzette. Hamas beschouwt hij als een filiaal van de Egyptische moederbeweging. Beide moeten worden vernietigd. Deze Arabische Pinochet die op 14 augustus 2013 meer dan 1000 vreedzaam demonstrerende moslimbroeders liet doodschieten, honderden ter dood liet veroordelen en instemmend toekijkt hoe Israël Hamas bestrijdt tot de laatste Gazaan — deze man accepteren wij als eerlijke bemiddelaar.

In Caïro onderhandelt Hamas niet met één tegenstander, maar met twee. Evenmin als Israël heeft Egypte baat bij een voortijdig staakt-het-vuren of een akkoord dat kan worden uitgelegd als een overwinning voor Hamas. Aldus valt het Israël gemakkelijk vast te houden aan zijn onredelijke eis dat Hamas ontwapend moet worden, in de volle

Wereld negeert dat Egypte verantwoordelijk is voor de huidige crisis, of die zelfs heeft geforceerd

wetenschap dat de islamisten nooit akkoord zullen gaan met een oneervolle capitulatie.

Hamas vecht voor zijn overleving. Geografisch afgeknepen, economisch failliet en vervreemd van oude bondgenoten gaan de islamisten door een diep dal. Ze realiseren zich dat zowel Egypte als Israël graag een 'regime change' in Gaza zouden zien. Aartsrivaal Fatah, belichaamd in de Palestijnse president Mahmoud Abbas en diens corrupte PLO-vriendjes, zouden in dit scenario hun rentree maken in de Gazastrook, waaruit ze in 2007 door Hamas werden verdreven.

Aldus treedt in Caïro een diplomatiek circus op dat niets te maken heeft met bemiddeling. De grote dompteur Al-Sisi voert Hamas onverteerbare voorstellen, maakt gemene zaak met Israël en probeert via compromisvoorstellen het pad te effenen voor de terugkeer van de PLO naar Gaza. Het is een subtiele act die de wereld moet overtuigen dat Egypte zijn historische bemiddelingsrol op zich heeft genomen.

Het wordt tijd voor een nieuwe bemiddelaar in het Gaza-conflict. Ik stem voor Duitsland dat al eerder succesvol bemiddelde tussen Israël enerzijds en Hamas en Hezbollah anderzijds. Gaza verdient het niet om te dienen als podium voor een dictator die probeert zich salonfähig te maken in de ogen van een onverschillige wereld.

Leo Kwarton is arabist en werkzaam als adviseur voor bedrijven die opereren in het Midden-Oosten.

